

Behawioryzm

John Watson

1913: manifest behawiorystyczny

- Psychologia nauką o zachowaniu zredukowanym do odruchowego działania typu bodziec-reakcja
- Zamiast terminów mentalistycznych, odnoszenie się do obiektywnych stanów
- Brak granicy między człowiekiem a zwierzęciem

Krytyka psychologii akademickiej:

- Klęska w próbie określenia się jako nauki przyrodniczej
- Introspekcja jest nierozstrzygalna
- Wyniki badań nad zwierzętami nie powinny być interpretowane przez analogię w terminach świadomości

Obiektywne stany:

Bodziec, reakcja, tworzenie i integracja nawyków

Skrajny environmentalizm:

- Wpływy środowiskowe zasadnicze w ontogenezie (rozwoju osobniczym)
- Zachowania "instynktowne" tak naprawdę uwarunkowane społecznie
- Zachowania "wrodzone" tak naprawdę uwarunkowane we wczesnym dzieciństwie

- Badane jest sztuczne zachowanie
- Abstrahowanie od gatunku i biologicznego sensu zachowania

Etologia

Na świecie:

- XIX w.- Saint Hilaire- pierwszy użył terminu
- XX w.- W. Wheeler- spopularyzował termin

W Polsce:

- Od początku XX w.
- W tym czasie nazywana "morfologią zachowania"
- Tadeusz Garbowski, Romuald Minkiewicz, Roman Wojtusiak

Najważniejsi przedstawiciele:

- Karl von Frisch
- Konrad Lorenz
- Nikolaas Tinbergen
- 1973r.- powyżsi otrzymali nagrodę Nobla w dziedzinie fizjologii i medycyny

Cechy:

- Obiektywistyczna, biologiczna, o zachowaniu (się) zwierząt
- > Naukowe badania charakterystycznych wzorców
- > Badania głównie w środowisku naturalnym
- Opis zachowania przed analizą
- Zrozumienie zachowania wymaga wiedzy o przyczynach, rozwoju, ewolucji
- Podstawowa metoda: obserwacja

4 pytania Tinbergena:

1. Jaki jest **biologiczny sens** zachowania?
2. Jakie **czynniki wewnętrzne i zewnętrzne** wyzwalają zachowanie i nim sterują?
3. Jaki **etap rozwoju** osobnika jest niezbędny dla ujawnienia zachowania?
4. Jaka jest **historia ewolucyjna** zachowania?

Ernst Mayr (biolog ewolucyjny):

1. Przyczyny bliskie (tożsame z 2 i 3 pytaniem)
2. Przyczyny dalekie (tożsame z 1 i 4 pytaniem)

Ekolodzy behawioralni:

1. Wyjaśnienia przyczynowe (kojarzone z 2 pytaniem)
2. Wyjaśnienia funkcjonalne (kojarzone z 1 pytaniem)

By KontoDoNauki

cheatography.com/kontodonauki/

Published 26th June, 2023.

Last updated 11th July, 2023.

Page 1 of 1.

Sponsored by [ApolloPad.com](https://apollopad.com)

Everyone has a novel in them. Finish

Yours!

<https://apollopad.com>